

ANDRIESEN / DE KLERK STICHTING

Jansstraat 41 2011 RT Haarlem 023 5516877 adkstichting@gmail.com
www.andriessendeklerkstichting.nl ING 3631872

Nieuwsbrief Najaar 2011 Jaargang 12

Terugblik op het concert van 29 mei 2011

Zondagmiddag 29 mei vond in de Haarlemse St. Josephkerk een bijzonder concert plaats waarin de hoofdmoot werd gevormd door de uitvoering van het *Declamatorium 'De lof van mijn man'* voor spreekstem en orgel (1956) van Albert de Klerk op tekst van Michel van der Plas. Het gedicht is een lofzang van Maria op haar man Jozef. Onder de talrijke aanwezigen bevond zich de vierentachtig jaar oude dichter/auteur/journalist.

Daarnaast klonk de *Symfonie voor orgel* van Maurice van Elven. Deze grootse symfonie werd afgewisseld met delen uit de *Missa ad modum tubae* (1960), eveneens van Albert de Klerk. Ook componist Van Elven bevond zich onder de aanwezigen.

Na een uitgebreide toelichting op het *Declamatorium* door Lourens Stuifbergen kon het publiek genieten van het boeiende spel van Gemma Coebergh en de heldere, intense spreekstem van mezzosopraan Maaïke Poorthuis m.m.v. Toneelgroep Maskerade. Na afloop van de middag konden de vele aanwezige organisten de zojuist uitgekomen nieuwe bundels met orgelmuziek – waaronder het *Declamatorium* – aanschaffen die door Boeijenga zijn uitgegeven en geredigeerd door Lourens Stuifbergen.

Werd de *Symfonie voor orgel* voor het eerst in Duitsland tot klinken gebracht (1982), het betrof hier een eerste integrale uitvoering in Nederland. Gonny van der Maten, die de orgelgedeelten eerder op CD heeft gespeeld (St. Christophoruskerk te Schagen) speelde de veeleisende partij met verve, bijgestaan door het alert zingende Projectkoor o.l.v. Ger Vos dat de delen van de *Missa ad modum tubae* (waarop de *orgelsymfonie* is gebaseerd) afwisselend voor zijn rekening nam.

Beide organisten lieten deze middag horen hoe wonderschoon het zojuist gerestaureerde Adema-orgel als het ware een eenheid vormde met de akoestiek in de St. Josephkerk in combinatie met de beide composities van Albert de Klerk en die van Maurice van Elven.

Een informeel en spontaan ingezet *Pater Noster* van De Klerk – onder het orgel a capella gezongen, terwijl de meeste aanwezigen weg waren – vormde een ontroerende afsluiting van een unieke middag met hoogstaande werken en geweldige prestaties van alle uitvoerenden!

Piet Hulsbos

Improvisatieconcert zondag 27 november 2011

Aan dit concert zullen drie befaamde organisten deelnemen: Cor Ardesch, Berry van Berkum en Gemma Coebergh. Hun improvisaties zullen gebaseerd zijn op thema's ontleend aan Andriessen en De Klerk. Het concert zal ongeveer een uur duren.

St. Josephkerk, Jansstraat 43, 2011 RT Haarlem, aanvang 15.00 uur.

Programma 2012 / 2013

Voor 2012 staan twee concerten en een workshop voor amateurorganisten op het programma.

- Zondag 20 mei 2012 zal het Bridge Ensemble, bestaande uit Jacobien Rozemond, viool, Doris Hochscheid, cello, Frans van Ruth, piano, werken spelen van Hendrik Andriessen. Lutherse Kerk, Witte Herenstraat 22, 2011 NV Haarlem, 15.00 uur.

- Zondag 11 november 2012 zal een concert voor koperblazers en orgel met werken van Andriessen en De Klerk uitgevoerd worden. Organist : Jaap Zwart
St. Josephkerk, Jansstraat 43, 2011 RT Haarlem, aanvang eveneens 15.00 uur.

- Zaterdag 6 oktober 2012 zal er een workshop voor amateurorganisten worden gehouden o.l.v. Gemma Coebergh.

De deelnemers aan de workshop kunnen een keuze maken uit de volgende werken:

Orgelmuziek bij het *Declamatorium 'De lof van mijn man'*

Twaalf orgelwerken

Vier orgelwerken

Dit alles is in 2011 uitgegeven bij Boeijenga music publications, Leeuwarden.

Kosten deelnemers € 20,-, exclusief studiemateriaal. Kosten toehoorders € 10,-

St. Josephkerk, Jansstraat 43, 2011 RT Haarlem, 13.00 – 16.00 uur.

Voor 2013 zijn afspraken gemaakt voor een concert door het St. Joris Kamerkoor uit Amersfoort o.l.v. Bas Ramselaar met werken van Andriessen en De Klerk en verwante componisten. Geplande datum: zondag 14 april 2013.

St. Josephkerk, Jansstraat 43, 2011 RT Haarlem, 15.00 uur.

Concerten met muziek van Albert de Klerk en Hendrik Andriessen

-Het Zeister Philharmonisch Orkest o.l.v. Ivo Meinen zal het Cantabile voor orkest uitvoeren, dat in 1952 door Albert de Klerk voor Hendrik Andriessen werd gecomponeerd bij zijn 60^e verjaardag. Verder staan werken van Sibelius en Richard Strauss op het programma.

Zaterdag 12 november 2011, Broederkerk te Zeist, 20.00 uur.

-Op zaterdag 19 november zal het kamerkoor 'Cantabile' o.l.v. Mirjam Warnas o.a. een aantal werken uitvoeren van Hendrik Andriessen: *Tre Canzoni per coro a cappella* (1958) en Albert de Klerk: *Vier redeloze zangen* (1979) en *de Pruimenboom* (1991). Het concert vindt plaats in de Augustijnenkerk te Dordrecht, 20.15 uur.

-Het strijkersensemble 'Musica Montana' o.l.v. Ivo Meinen en organist Henk Veldman zullen een uitvoering geven van de *Suite concertante* voor orgel en strijkorkest van Albert de Klerk. De Klerk schreef dit werk in 1976 in opdracht van de Orgelkring Heeswijk.

De organist speelt tevens de *Sonata da Chiesa* van Hendrik Andriessen. Verder werken van Mozart, Bartok en Hindemith.

Zondag 27 november 2011, Bergkerk te Amersfoort, 15.00 uur.

-Gonny van der Maten zal in 2012, vermoedelijk in juni, het *Orgelconcert* uit 1941 spelen. De exacte datum staat nog niet vast. Zij zal worden begeleid door de Orkest Vereniging Amersfoort o.l.v. Hendrik Jan Brethouwer. Dit Concert dat De Klerk in februari 1941 componeerde vormde het hoogtepunt bij zijn concert voor de Prix d'Excellence die hem in de zomer van dat jaar door het Amsterdamsch Conservatorium werd uitgereikt. Bergkerk, Amersfoort.

Uitgave werken Albert de Klerk

Het uitzoeken van de muzikale nalatenschap van Albert de Klerk omvatte drie fasen. Allereerst moesten alle muziekmanuscripten worden geordend en gearhiveerd, vervolgens kwamen alle correspondentie, artikelen, recensies, enz. aan de beurt. De derde fase was het uitgeven van nog ongepubliceerde muziek die daarvoor geschikt was.

Deze derde fase is nu in volle gang. Omdat er vrij veel orgelwerken werden aangetroffen zocht ik vorig jaar oktober allereerst contact met de bekende uitgeverij van orgelmuziek Boeijenga in Friesland. De reactie van directeur Wybe Sierksma was niet alleen positief, hij was zelfs heel enthousiast en beschouwde de orgeluitgave als een belangrijk project voor 2011. Na een gesprek in december van het vorig jaar, waaraan ook De Klerks dochter Brigit, Gonny van der Maten en Gemma Coebergh deelnamen, begrepen wij dat de heer Sierksma er geen gras over wilde laten groeien. Een aantal werken waarvan de geschreven partituur al gereed was nam hij mee zodat hij onmiddellijk met het werk kon beginnen, de rest zou ik hem binnen enkele weken toesturen.

Toen ik daarna lang niets meer hoorde werd ik wat ongerust: zou het wel goed komen? Maar begin maart kwam de eerste drukproef binnen, begin april ontving ik de rest. Dat betekende veel werk, elke proef moest niet één keer worden nagekeken, maar vele malen. Een niet te onderschatten rol speelde Wilco Moerman, de graveur van de firma Boeijenga. Met hem heb ik tientallen malen contact gehad en onvermoeibaar willigde hij mijn wensen in. Het resultaat is een aantal prachtig uitgegeven banden met boeiende orgelwerken over een periode van 1944 tot 1996, met onder meer een echt declamatorium (een werk voor spreekstem en orgel op tekst van Michel van der Plas) en zelfs een band met orgeloefeningen voor beginners. Met name het laatste is interessant omdat niemand ooit geweten heeft dat Albert de Klerk zich ook in geschrifte heeft bezig gehouden met de pedagogische kant van het orgelspel. Op 29 mei j.l. vond in de St. Josephkerk de presentatie plaats met een feestelijke uitvoering van het declamatorium in aanwezigheid van Michel van der Plas.

Op dit moment is er ook veelvuldig contact met de uitgeverij Donemus in Amsterdam, waar inmiddels het orgelconcert uit 1941 is gepubliceerd, de balletmuziek 'De dans van de eeuwige bomen' voor orkest uit 1986 kan elk moment verschijnen en op de wat langere termijn zijn we in afwachting van piano- en kamermuziek.

Lourens Stuifbergen

CD Willeke Smits

Op 18 augustus presenteerde organiste Willeke Smits haar CD met orgelwerken van Hendrik Andriessen. Wat het oeuvre van Andriessen betreft is de integrale opname door Albert de Klerk uit 1990/91 al jaren min of meer de standaard. Het is echter goed zich te realiseren dat

De Klerk ten tijde van opname tegen de 75 liep en dat zijn spel iets aan brille heeft ingeboet in vergelijking tot twintig, dertig, veertig jaar eerder, maar daar staat tegenover dat aan diepgang en bezonkenheid nog is gewonnen. Men kan de eigen ideeën over de composities toetsen aan die van zijn meest toegewijde interpreter om het daarna wel of niet eens te zijn met diens interpretatie maar vooral om er hoe dan ook door te worden geïnspireerd.

De CD bevat enkele grote composities, de *Sonata da Chiesa*, de *Toccata*, het *Premier Choral* en *Thema met variaties*. Ze worden afgewisseld met een aantal meditatieve intermezzi.

Willeke Smits laat horen dat zij de karakteristieke taal en sfeer van de componist recht in de roos weet te treffen, hier wordt een Andriessen neergezet die er niet om liegt. Haar spel is op het Maarschalkerweerd-orgel in de Utrechtse St.-Willibrordkerk, maar soms waan ik mij in de Haarlemse St. Josephkerk met Andriessen zelf aan het Adema-orgel. Van harte aanbevolen! Te bestellen op info@willekesmits.nl

Lourens Stuifbergen

Van de Penningmeester

Dank aan degenen die al een bedrag overmaakten!

Helaas vallen de donaties in het jaar 2011 tot nu toe plm. 60 % lager uit dan in voorgaande jaren. Deze donaties zijn echter van groot belang voor het voortbestaan van onze stichting en de uitvoeringen. Waarschijnlijk is deze achterstand het gevolg van het - uit kosten oogpunt – niet meer aanmaken en toezenden van acceptgirokaarten. Reden waarom we gemeend hebben thans een dummy van een acceptgiro mee te zenden als herinnering voor diegenen die nog niet aan het overmaken van een donatie zijn toegekomen. Op deze dummy treft u alle benodigde gegevens van onze stichting aan om alsnog via uw eigen overschrijfformulieren een donatie in 2011 te kunnen doen.

Alvast dank voor uw bijdrage.